Poštnina plačana v gotovini

Leto XXII.

TRGOVSKI LIST

Številka 50.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za ½ leta 90 din, za ¼ leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 28. aprila 1939

Cena posamezni številki din 1·50

Nepotrebna in škodljiva tajnost

Besedilo trgovinskih pogodb naj se takoj objavi

Že od nekdaj so se pritoževali gospodarski ljudje, da nikdar niso mogli pravočasno zvedeti o rezultatu trgovinskih pogajanj. Tako se je pri pogajanjih z Italijo kar redno dogajalo, da so morali vzeti naši ljudje v roke italijanske liste, če so hoteli zvedeti za rezultat pogajanj. Kajti v italijanskih listih se je besedilo pogodbe objavilo takoj, pri nas pa šele po dolgih tednih. Posledica tega je bila, da so n. pr. italijanski lesni uvozniki zelo dobro vedeli, kako morajo izkoristiti čas do uveljavljenja nove pogodbe, naši lesni izvozniki pa so imeli zaradi neinformiranosti izgube. Tako so imeli italijanski uvozniki vedno prednost pred našimi izvozniki, razen seveda pred onimi, ki so po svojih dobrih zvezah vendarle bili takoj obveščeni o rezultatu pogajanj.

Dogajalo pa se je tudi dostikrat, da se je pri nas objavilo besedilo pogodbe nepopolno in da je bilo objavljeno celotno besedilo šele v uradni objavi v »Službenih novinah«. Mnogi naši izvozniki so zaradi teh nepopolnih objav kalkulirali napačno ter izgubili denar.

Oficialno se je utemeljevalo to kasno objavljanje rezultatov pogajanj, da so ti še tajni in da je treba počakati, da bodo tudi oficialno potrjeni. Da je to utemeljevanje brez vsake podlage, se je najbolj jasno videlo iz tega, ker so italijanski listi besedilo pogodb objavili takoj. Sicer pa je že smešno, če se označujejo kot tajnost sklepi, po katerih se mora ravnati trgovina. Ti sklepi so vendar obvezni in jih mora vsak poznati, kdor se bavi z zunanjo trgovino.

V zadnjem času smo zopet ponovno doživeli, da se izdajajo neki sklepi kot tajni, celo kot strogo zaupni. Tudi ti sklepi se tičejo večinoma naše lesne izvozne trgovine in sprejeti so bili dostikrat celo na oficialnih zborovanjih naših lesnih zastopnikov. Ti sklepi imajo smisel le, če se vse naše lesno gospodarstvo po njih ravna, zato pa mora biti o njih naša javnost tudi obveščena. Ti sklepi nikakor ne morejo in ne smejo biti le vest za nekatere privilegirance ali le za kakšen ozek krog lesnih interesentov, temveč do njih imajo pravico prav vsi lesni interesenti.

Zato apeliramo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine in na njegove odseke ter stalne odbore, da takoj objavijo besedilo vsake pogodbe iz vsakega sporazuma, ki se sklene s kakšno državo.

Tako n. pr. čaka javnost na objavo besedila dogovora, ki je bil sklenjen v začetku tega meseca v Würzburgu. Odločno ugovarjamo temu, da se razpošilja obvestilo o dogovoru le kot **strogo zaupno**, ker tu ni nobena tajnost na mestu. Vsi, ki izvažajo les v Nemčijo, imajo pravico, da izvedo, kakšne cene za les so bile dogovorjene, da se vedo ravnati. Čujemo tudi, da so nemški uvozniki že prišli v naše kraje in da že kupujejo pri nas les. Ti nemški uvozniki natančno vedo, kakšne cene so bile dogovorjene, dočim naši izvozniki in naši producenti teh cen še ne poznajo. S tem so silno oškodovani. Zato upravičeno zahtevamo, da se dogovor v Würzburgu v celoti objavi.

Če bi bil naš apel brezuspešen, potem se bomo potrudili, da dobimo vse potrebne podatke in bomo dogovor objavili mi.

Tajnost tam, kjer je na mestu. Ni pa tajnost na mestu za mednarodne dogovore, ker ti se sklepajo ravno zato, da se ve vsa javnost po njih ravnati. Zato pa mora biti tudi o njih poučena.

Zagrebški razgovori uspešno zaključeni

Definitivni sklep bo izdan v najkrajšem času

Z izrednim zanimanjem ter veselo nestrpnostjo je vsa jugoslovanska javnost spremljala potek zadnjih razgovorov med predsednikom vlade **Dragišo Cvetkovićem** in predsednikom KDK **dr. Vladkom Mačkom.** Posebno živo je bilo zanimanje v Zagrebu in pred bansko palačo v Zagrebu se je zbralo izredno mnogo ljudi, ki so vztrajali na svojem mestu, čeprav so se začeli zaključni razgovori eno uro kasneje.

Ob 11.45 v četrtek dopoldne so bili razgovori zaključeni in izdano je bilo naslednje sporočilo:

»Končni razgovori med g. Dragišo Cvetkovićem, predsednikom kr. vlade in g. dr. Vladimirjem Mačkom, predsednikom HSS in KDK o vprašanju rešitve hrvatskega vprašanja so bili danes v Zagrebu zaključeni. Definitivna odločitev bo potrjena v najkrajšem času.«

Vest o uspešno zaključenih razgovorih se je kot blisk razširila po vsej Jugoslaviji in eno uro kasneje so vedeli o njej že najoddaljenejši kraji.

Predsednik dr. Maček je odklonil novinarjem vsako izjavo, prav tako pa tudi predsednik vlade Cvetković, ki se je odpeljal popoldne z letalom v Beograd. Ko je pristal na beograjskem letališču, so ga zopet čakali novinarji, katerim pa je dejal predsednik vlade le naslednje: **»Delali smo in nekaj tudi napravili.«** Ko so ga kasneje še spraševali, da bi radi zvedeli, kdaj bo izdana definitivna odločitev, je predsednik vlade odgovoril: **»To pa ni odvisno le od mene! Za sedaj Vam ne morem nič več povedati!«**

primer, da se je našel predsednik vlade na istem terenu z zastopnikom hrvatskega naroda v tako veliki in važni zadevi. Med razgovori je pokazal **svojo dobro voljo** in svoje veliko razumevanje. Ko je prišel **na čelo vlade, je izjavil, da je proti taktiziranju in svojo besedo je držal.** To je treba poudariti, ker je to edinstven primer v zgodovini te državne zajednice.

List nato naglaša, da je rezultat razgovorov tak, da ga more sprejeti vsak Srb in vsak Hrvat. **Tako dr. Maček ko g. Cvetković zaslužita za svoje delo vse priznanje.**

Sedaj gre za to, da se izvede to, o čemer sta se oba soglasila. Dosedaj so politični faktorji izjavljali, da so za sporazum. **Sedaj jim je dana prilika, da dokažejo, če so res za sporazum.** Sedaj bodo morali **položiti izpit** in se pokazati pri tem v pravi luči. Potrebno pa je, da bo izdan čimprej definitivni sklep, ki se seveda more nanašati le na to, o čemer sta se dogovorila g. Cvetković in dr. Maček.

Izvajanjem »Hrvatskega dnevnika« ni treba ničesar dostaviti, ker jasno je, da mora biti to, kar sta sklenila predsednik vlade in doktor Maček, čimprej uveljavljeno.

„Hrvatski dnevnik" o sporazumu

Glasilo dr. Mačka »Hrvatski dnevnik« je objavilo o zaključku razgovorov uvodnik, v katerem med drugim pravi: Ne more se sicer že sedaj reči, o čem sta se soglasila dr. Maček in Dragiša Cvetković, pač pa je mogoče že sedaj reči, **da je bil med njima dosežen sporazum o načinu, kako naj se reši hrvatsko vprašanje.** Tako dr. Maček ko g. Cvetković **sta storila vse,** kar je bilo v njuni moči. Lojalno je treba priznati, da je pokazal g. **Cvetković veliko aktivnost** in se zelo potrudil, da je bil dosežen **rezultat. To je prvi**

Nepotrebne zakasnitve klirinških izplačil

Vprašanje Narodni banki

Naši lesni izvozniki se pritožujejo, da morajo čakati na plačila iz Madžarske in Italije po **6 do 8 tednov od dneva,** ko so njih kupci položili plačilo v kliring obeh navedenih držav.

Naši izvozniki se po pravici sprašujejo, kako so te zakasnitve izplačil sploh mogoče, ko pa sta **naša kliringa z Madžarsko in Italijo pasivna.** Pri pasivnih kliringih bi bilo treba vendar pričakovati, da se bodo ta plačila izvršila v najkrajšem času.

Ker se primeri zakasnitve izplačil množe in ker so mnogi izvozniki zaradi tega v največjih težavah, so se nekateri izvozniki informirali pri svojih odjemalcih, če ni morda v uvozniških državah kakšna ovira, ki povzroča te zakasnitve ali če se morda ta vplačila tako kasno prepišejo na našo Narodno banko. Ti tuji odjemalci pa so jim sporočili, da se vsa vplačila v tujini izvedejo v dveh dneh po vplačilu uvoznika in da torej ni v uvozniških državah prav nobene ovire za takojšnje izplačilo vplačil. Da so te informacije pravilne, moramo na vsak način verjeti. Tem bolj, ker smo še pred nedavnim videli, da so se vplačila v Italiji našim izvoznikom izplačevala v enem tednu. Ker je med tem naš pasivni saldo še narastel, moremo še manj razumeti sedanjo zakasnitev.

Druga bi bila stvar, če bi bila aktivna naša klirinška salda z Italijo. V tem primeru bi že mogli razumeti, če bi morali čakati na izplačilo. Toda danes smo pasivni in zato bi morali dobiti tudi naši izvozniki plačano svoje blago v enem tednu.

Zahtevamo zato, da Narodna banka pojasni, zakaj so te zakasnitve izplačil mogoče ter pričakujemo, da bo napravila red, da bodo izvozniki brez nepotrebnih zamud prišli do svojega denarja, ki je bil tudi zanje vplačan. Nihče nima pravice, da našim izvoznikom zadržuje njihov denar. To je tembolj nedopustno v sedanjih razmerah, ko vsi vemo, da izvozniki nujno potrebujejo denar in gotovino, ker drugače ne morejo kupiti novega blaga.

Vedno se govori pri nas o potrebi pospeševanja izvoza, kljub temu pa se delajo izvozu vse mogoče ovire. Že celo nedopustno pa je, kadar se zadržuje denar, ki je last izvoznikov. Pričakujemo zato, da bo Narodna banka napravila red.

Pričakujemo pa tudi, da bodo naše gospodarske organizacije energično nastopile v obrambo naših izvoznikov. Seveda pa bi bila tudi dolžnost narodnih poslancev, da temu poglavju posvetijo svojo pozornost.

Predstavništvo hrvatskega trgovstva

V Osijeku je bila dne 24. aprila prva seja novo konstituirane trgovinske zbornice pod predsedstvom g. **Galovca.** Predsednik je v svojem govoru naglasil, da bo zbornica delala na to, da bo v zbornici organizirano gospodarstvo postalo v vsakem pogledu **sestavni del hrvatskega narodnega gospodarstva.** Glede notranje organizacije zbornice je dejal, da se bo zbornica vodila odslej tako, da bodo vsi zbornični odseki in po njih ves zbornični plenum vedno informirani o delu Zbornice. V ta namen bodo dvakrat mesečno stalne seje predsedništva in načelnikov odsekov ter bodo na teh sestankih poročali zbornični tajniki o delu zbornice ter prejemali smernice za svoje nadaljnje delo.

Predsednik je nadalje sporočil, da je bila dosedaj praksa, da so se vse gospodarske zbornice sestajale **na skupne konference zbornic.** Konstatirati pa se mora, da so ostale te skupne konference skoraj vedno brezuspešne. Zato je predsednik mnenja, da se v bodoče osiješka zbornica ne bo več udeleževala teh konferenc. Ta predlog predsednika je bil sprejet.

Nadalje je predsednik naznanil, da bo dne 30. aprila na poziv zadruge »Sloga hrvatskih privrednikov« **konferenca vseh zvez trgovskih združenj ter samih združenj** z območij zagrebške, splitske in osiješke zbornice z namenom, **da** se ustanovi **predstavništvo hrvatskega trgovstva.** Na to konferenco je bila povabljena tudi osiješka zbornica ter je plenum sklenil, da se temu povabilu odzove.

Nato se je razpravljalo **o kreditni politiki državnih denarnih zavodov** ter se je konstatiralo, da ta politika nikakor ni v skladu s potrebami gospodarstva. Zato bi se morala izvesti **popolna reorganizacija državnih denarnih zavodov** ter bi se morali **ti decentralizirati.** Državni in od države privilegirani zavodi bi morali odpreti v vsaki banovini **svoje podružnice,** ki pa bi morale biti **samostojne.** Predvsem pa bi se smele vloge uporabljati le na ozemlju, na katerem so bile zbrane. Sklenjeno je bilo, da stopi zbornica v stik z zagrebško in splitsko zaradi izvedbe teh predlogov.

Zbornični svet je nato razpravljal **o novih davčnih bremenih** ter sklenil, da morajo vse zbornice odločno nastopiti proti vsem novim davščinam, ker je gospodarstvo itak že preveč obremenjeno.

Rojstni dan

Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla

Z globoko hvaležnostjo in prisrčno vdanostjo praznuje danes vse prebivalstvo Jugoslavije rojstni dan Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla.

Z globoko hvaležnostjo, ker je zasluga kneza-namestnika, da je v silno napeti in težavni zun. politični situaciji mogla Jugoslavija tako odločno obvarovati svojo pozicijo, da je njen mir zagotovljen, njen ugled v tujini pa dvignjen.

S posebnim veseljem pa praznujejo Slovenci, Hrvati in Srbi današnji rojstni dan kneza namestnika, ker je ta dan prišla tudi vesela vest, da so bila zagrebška pogajanja uspešno zaključena in da bo sporazum v najkrajšem času definitiven.

Tako je Jugoslavija pod modrim in odločnim vodstvom kneza-namestnika Pavla utrdila svojo pozicijo na zunaj in na znotraj in napredek Jugoslavije je zagotovljen.

V težkih časih je nastopil knez-namestnik Pavle svoje visoko in odgovorno mesto. Danes moremo reči, da je opravičil vse upe, ki jih je stavilo vanj prebivalstvo Jugoslavije.

Zato pa je njegov rojstni dan praznik za vse prebivalstvo Jugoslavije in zato mu k rojstnemu dnevu čestitajo posebno iskreno Slovenci, katerih zemljo je tako vzljubil, da mu je postala druga domovina!

Živio knez-namestnik Pavle!

Trgovske potnike in zastopnike naprošamo, naj nam lista ne vračajo, ker jim ga dostavljamo v smislu dogovora z Društvom trg. potnikov in zastopnikov v Ljubljani. To društvo nam je naročilo, da pošljemo vsako petkovo številko vsem članom na stroške društva, kar naj prizadeti upoštevajo.

Uprava.

Posebej se je še razpravljalo o **novi invalidski uredbi**, ki nalaga podjetjem dolžnost, da nameste 10% svojih nameščencev iz vrst invalidov. Ta uredba se je začela v Osijeku že izvajati, in sicer samo v Osijeku, čeprav bi se morali prej izdelati pravilniki, ki so za njeno izvajanje potrebni. Vse zbornice, zlasti pa **ljubljanska**, so podvzele odločne korake, da se ta uredba reformira. Zato poziva zbornica vse podjetnike, da se ne odzovejo pozivu mestnega poglavarstva v Osijeku, da bi začeli izvajati to uredbo.

Osrednji odsek trgovcev s tekočimi gorivi, Ljubljana

Pripravljalni odbor za pododsek v Mariboru

Ustanovni občni zbor pododseka Osrednjega odseka trgovcev s tekočimi gorivi v Ljubljani, za Maribor in okolico bo v nedeljo dne 30. aprila 1939. ob 9. uri dopoldne v lovski sobi hotela »Orel«.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika pripravljalnega odbora.
2. Volitve:
   a) predsednika,
   b) ostalega uprav. odbora.
3. Sestava in odobritev pravilnika.
4. Slučajnosti.

Z ozirom na veliko in odločujočo važnost ustanovitve tega pododseka za vso bivšo mariborsko oblast, je pristop in udeležba tega ustanovnega občnega zbora dolžnost vsakega trgovca, ki trguje s tekočimi gorivi.

Za pripravljalni odbor:

Goll Gustav s. r. **Voršič Franjo** s. r.

Pasivnost naše zunanje trgovine se veča

Po uradnih podatkih smo **izvozili** v marcu blaga za 423 milijonov din, t. j. za 0.2 milijona ali za 0'04 % več ko v marcu 1938. **Uvozili** pa smo za 476,3 milijona din, dočim smo lani uvozili za 509,6 milijona, da je bil letos naš uvoz za 33,4 milijona din ali za 6'55 % manjši.

Naša **trgovinska bilanca** je bila v marcu pasivna za 53,3, lani pa za 86,8 milijona din.

V vsem **I. letošnjem tromesečju** pa smo izvozili blaga za 1.173,8 milijona, za 92,2 milijona ali za 7'86 % manj ko lani, uvozili pa za 1.256,5 milijona ali za 54,8 milijona din ali za 4'18 % manj ko lani. Izvoz po količini pa je padel v primeri z lani v I. četrtletju za 173.782 ali za 20·53%. Uvoz je po količini padel le za 12.478 ton ali za 4'06 %.

Naša trgovinska bilanca je bila v prvih treh mesecih letošnjega leta pasivna za 175,1, lani pa le za 137,7 milijona din. Naša pasivnost se je torej povečala za 37,4 milijona din.

Naš lesni izvoz v marcu

Po uradnih podatkih smo izvozili v marcu 102.519 ton lesa v vrednosti 84·8 milijona din, lani pa le 79.701 tono v vrednosti 69·8 milijona din. Izvoz lesa se je torej znatno dvignil.

V posamezne države smo izvozili lesa:

	1939 ton	1939 milij. din	1938 ton	1938 milij. din
Albanija	736	0'6	341	0·5
Alžir	856	0·7	785	0·7
Argentina	4.623	4·5	3.591	3·2
Belgija	739	0·8	836	0·9
Češkoslovaška	1.480	1·0	2.050	3·4
Egipt	1.954	1·5	28	0·1
Anglija	8.267	11·7	6.269	8·2
Francija	926	0·8	245	0'3
Grčija	6.833	4·6	6.751	4·7
Italija	33.140	22·2	19.930	13·4
Madžarska	21.274	11·9	13.820	6·8
Malta	621	0·5	263	0·2
Maroko	2.303	2·0	991	1·0
Nemčija	8.984	9·6	14.090	17·1
Nizozemska	723	1·1	4.058	3·3
Palestina	669	0'7	84	0·1
Španija	—	—	672	0·6
Švica	1.153	1·1	361	0·4
Tunis	1.374	1·2	925	0·7
druge države	5.864	7·9	3.605	3·8

Novi načrt pravilnika o krošnjarstvu

odpira krošnjarstvu vrata na stežaj

V prejšnji številki smo objavili novi načrt pravilnika o krošnjarstvu, ki je bil sedaj poslan zbornicam v izjavo. Nobenega dvoma ni, da bodo zbornice predloženi načrt pravilnika odklonile, ker se z njim nikakor ne bi krošnjarstvo omejilo, temveč nasprotno še razširilo in olajšalo.

Navidezno je sicer novi pravilnik za krošnjarje zelo strog. Kdor ga pa natančneje pregleda, vidi, da je ta strogost z raznimi določili **tako zrahljana, da od nje nič ne ostane.** Na prvi pogled res novi načrt nekako ustreza zahtevam trgovcev, saj izrečno prepoveduje krošnjarstvo z manufakturo in sploh vsako krošnjarstvo v obmejnih krajih, zahteva nadalje, da se tudi krošnjarji drže uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin, da imajo s seboj samo toliko blaga, kolikor ga more vsak nositi, nato **prepovedovala vsako krošnjarstvo to prepoved odpirajo vratca, da imajo načelna določila le teoretično veljavo, praktično vrednost pa le ta naknadna krošnjarstvo olajšujoča določila.**

Zato moramo takoj poudariti, da predlagani **načrt pravilnika trgovcev in poslovnega sveta nikakor ne zadovoljuje, temveč ga mora odkloniti v celoti** kot neprimernega celo za osnovo diskusije.

Trgovstvo je zahtevalo **uredbo, ki bi čisto jasno in nedvoumno prepovedovala vsako krošnjarstvo in dopuščala edino krošnjarstvo z blagom domače hišne delavnosti.** Vsako drugo krošnjarstvo pa bi moralo biti izrečno in jasno prepovedano. Nova uredba o krošnjarstvu bi zato mogla biti silno kratka, tako pa se je neverjetno raztegnila ter ima pri tem polno notranjih nasprotij.

Tako prepoveduje pravilnik izrečno krošnjarjenje z **manufakturnim blagom**, a ga prebivalcem Zumberka prav tako izrečno dovoljuje. Dovoljeno pa je tudi krošnjarjenje manufakturnih izdelkov domače hišne delavnosti. Navidezno slednje dovoljenje ne pomeni mnogo. Kdor pa pozna naše razmere in čita v predlaganem pravilniku, da se dokazuje značaj izdelkov domače hišne delavnosti s **potrdili občin**, ta ve, da so tu na široko dane možnosti zlorabam. Kajti velik del vaških občin potrdi kratko malo vse. Zlasti pa izda vsako zahtevano potrdilo občanom, ki bi mogli pasti na breme občine. Praktično pomeni ta določba, da bo vsak krošnjar mogel kontrolnim organom postreči s potrdilom občine, da prodaja izdelke domače hišne delavnosti.

Po vsej težki izkušnji, ki so jo doživela naša sodišča z občinskimi potrdili pri kmetski zaščiti, bi se pač ne bi smelo več dovoljevati, da imajo občine pravico za izdajanje takih potrdil. Če je kateri predmet izdelek hišne delavnosti ali ne, o tem bi smele bili kompetentne edinole gospodarske zbornice.

Predlagani načrt določa nadalje, da je krošnjarjenje v **obmejnih okrajih prepovedano.** Tudi to načelo pa kasnejše določbe razveljavljajo. Tako smejo prebivalci obmejnih okrajev poljubno krošnjariti. Poleg tega sme ban dovoliti krošnjarjenje v obmejnih okrajih za določene predmete. Poleg tega pa je dovoljeno invalidom in fizično nesposobnim ljudem, da tudi v obmejnih okrajih krošnjarijo s celo vrsto predmetov.

Da je na ta način krošnjarjenje tudi v obmejnih okrajih na široko omogočeno, je več ko jasno. Praktično je vendar izključeno, da bi kontrolni organ natančno pregledal vse blago krošnjarja, če ne prodaja morda tudi blago, čigar prodaja je v obmejnem okraju prepovedana. To bi bilo tudi čisto brezuspešno, ker niso v 2. odst. 6. člena natančno našteti vsi predmeti, poleg tega pa more vsak hip rešiti krošnjarja izgovor, da je po lokalnih običajih krošnjarstvo tega blaga dovoljeno.

Malo uvidevnosti kaže tudi določilo, da se morajo krošnjarji ravnati glede delovnega časa po uredbi in **banskih naredbah o odpiranju in zapiranju trgovin.** Ko človek to čita, dobi nehote vtis, da je sestavljal pravilnik nekdo, ki praktično krošnjarstvo sploh ne pozna. Kje pa je vendar tisti krošnjar, ki bi se brigal za naredbo o odpiranju in zapiranju trgovin. On prodaja vedno in povsod, ker njegova »trgovina« je odprta vedno. Saj vidimo, da celo v Ljubljani prodajajo krošnjarji neženirano tudi po 7. uri zvečer po lokalih in nihče jih ne prime. Na deželi pa že celo morejo prodajati, kadar le hočejo.

Absolutno se tudi ne more strinjati s tem, da se ne zahteva potrdilo **trgovinske zbornice** v smislu § 95. obrt. zakona, da so izpolnjeni pogoji za krošnjarstvo. Če se tako potrdilo ne zahteva, potem so tudi iluzorna vsa določila o prepovedi krošnjarstva.

Kot zelo čudno moramo označiti tudi določilo, da mora oblast zbrati zahtevane **podatke za izdajo dovoljenja**, če jih prosilec za dovoljenje ni predložil. Z drugimi besedami se pravi to, da mora oblast naravnost opravljati posle za krošnjarstvo. Edino pravilno bi bilo, da se dovoljenje kratkomalo ne izda, dokler niso vsi predpisani podatki predloženi.

Nemogoča so tudi določila glede **dopustne uporabe voziškov in vozil z vprego.** Če je komu takšno vozilo dovoljeno in dovoljenje za to se more dobiti hitro — potem sme tudi več imetnikov krošnjarskih dovoljenj uporabljati en voz. To se pravi, da se krošnjarji naravnost opominjajo, da krošnjarijo v kompaniji.

V kakšnem duhu je bil sestavljen načrt pravilnika se zlasti kaže v določilih o **odvzemu dovoljenja.** Človek bi mislil, da se odvzame krošnjarju dovoljenje, ki je bil kaznovan dvakrat zaporedoma. Pravilnik pa je mnogo bolj liberalen. Dovoljenje se vzame, če je bil krošnjar kaznovan najmanj trikrat v zadnjih petih letih in če se ne ravna po dovoljenju niti po opominu, da se mu bo dovoljenje odvzelo. Kdaj se izda ta opomin, ni povedano.

Novi načrt pravilnika o krošnjarstvu torej nikakor ne zadovoljuje, zlasti če upoštevamo naše razmere in dosedanje delo krošnjarjev. Vsa vsebina predlaganega pravilnika je v tem, da načelno omejuje krošnjarstvo samo v onem obsegu, kakor so ga omejevali dosedanji predpisi. A še za te omejitve pušča povsod odprta vratca, da so vse omejitve brez praktične vrednosti.

Trgovstvo pa hoče uredbo, s katero se bo krošnjarstvo v resnici omejilo na minimum (t. j. na predmete domače hišne delavnosti) in takšna uredba mu je bila tudi obljubljena. Takšna uredba pa je tudi potrebna — ali pa bo velik del **trgovcev prenehal biti davkoplačevalec.** Kakor se je krošnjarstvo razširilo v zadnjem času, se namreč to mora v resnici zgoditi. Ne **papirnato uredbo v dekoracijo, ki ima le navidezno vrednost, temveč pravo uredbo s praktično vrednostjo, ki bo res krošnjarstvo onemogočila, hočemo.** Zato pa novi pravilnik v celoti in z vso odločnostjo odklanjamo.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Ustanovitev Poljsko-jugoslovanske trg. zbornice

Danes je v Beogradu ustanovni občni zbor poljsko-jugoslovanske trg. zbornice. Ustanovitev te zbornice je postala živa potreba deloma že zaradi dobro razvitih trgovinskih odnošajev med Poljsko in Jugoslavijo, še bolj pa zato, da se ti odnošaji še bolj poglobe in povečajo. Kajti naša zunanja trgovina se je v zadnjih letih razvila že preveč enostransko, kar ni bilo dobro niti z gospodarskega niti s političnega stališča. Zato je tembolj potrebno zlasti v današnjih časih, da gojimo dobre trgovinske odnošaje s čim večjim številom držav.

S Poljsko pa nam tudi ne bo težavno gojiti dobrih trgovinskih stikov, ker je Poljska močno industrializirana ter nam more nuditi zelo mnogo. Tako je zelo razvita poljska kovinska industrija, ki se zato tudi na mednarodnem trgu vedno uspešneje uveljavlja. Mi pa bi mogli dobavljati Poljski zlasti sadje, grozdje, vino itd. Dosedanji trgovinski odnošaji tudi dokazujejo, da se Poljska in Jugoslavija gospodarsko dobro dopolnjujeta in čeprav se je le malo oficialno storilo za dvig trgovinskih odnošajev med obema državama, so se ti vendar dobro razvijali. In razvijali so se kljub neugodnim prometnim razmeram in navzlic temu, da smo se le malo poznali. Če so se kljub temu mogli razviti v tej meri, da je dosegel promet med obema državama nad 100 milijonov din, potem to dovolj jasno dokazuje, da bi se mogli ti odnošaji še prav znatno povečati.

Kako so se razvijali ti odnošaji, kažejo naslednje številke:

Leta	Uvoz iz Poljske	Izvoz v Poljsko
	v milijonih din	
1931	66'8	50·0
1932	54·7	59·0
1933	48·9	39·5
1934	67·1	50'7
1935	61·2	67·0
1936	52·6	61'0
1937	54·7	33'0
1938	37'8	75'1

Iz teh številk se vidi, da so bili naši trgovinski odnošaji precej konstantni, kar je najboljši dokaz, da bi se mogli še znatno zboljšati. To bi bilo tudi potrebno, ker ni dobro, če je naš izvoz v preveliki meri navezan le na ene trge.

Zato tudi ustanovitev poljsko-jugoslovanske zbornice toplo pozdravljamo ter se nadejamo, da bo njena ustanovitev krepko pripomogla k zboljšanju ne le gospodarskih, temveč tudi vseh drugih odnošajev med obema slovanskima državama.

Naročajte »Trgovski list«!

Politične vesti

Pomočnik sovjetskega zunanjega komisarja Potemkin je prišel v Bukarešto, nato pa je odpotoval v Sofijo, kjer ga je sprejel ministrski predsednik Kjuseivanov. Iz Sofije bo Potemkin odpotoval v Ankaro.

Romunski zunanji minister Gafencu je končal svoja londonska posvetovanja. **Uradno poročilo** o teh posvetovanjih pravi, da so potekli razgovori Gafenca s Chamberlainom in lordom Halifaxom v izredni prisrčnosti ter omogočili, da se je **poudarilo splošno soglasje obeh vlad o vseh vprašanjih,** ki zanimajo Anglijo in Romunijo. Minister Gafencu je iz Londona odpotoval v Pariz, nakar se vrne v Bukarešto. Na povratku pa se bo ustavil po angleškem nasvetu še **v Beogradu.**

Veleposlanik Henderson je sporočil nemški vladi, da je angleška vlada prepričana, da se morejo vsa evropska vprašanja rešiti na miren način in da nudi Rooseveltov predlog ugodno priliko za to. Nadalje je sporočil, da je Vel. Britanija trdno odločena, da bo nastopila proti vsakemu poskusu obvladanja Evrope s silo. V ta namen je pripravljena uvesti tudi splošno vojaško dolžnost, kar se je sedaj tudi zgodilo.

Henderson pa ni mogel osebno sporočiti to ministru Ribbentropu, ker ga ta ni mogel sprejeti, ker je bil zavzet z razgovori z jugoslovanskim zunanjim ministrom. Da ni sprejel v. Ribbentrop angleškega veleposlanika, je napravilo na angleško javnost zelo težak vtis.

Največji dogodek tega tedna je bila uvedba splošne vojaške dolžnosti v Angliji. Angleški listi imenujejo ta sklep kot zgodovinski in v resnici je Anglija doslej uvajala splošno vojaško dolžnost le v času vojne. Vzroke za uvedbo vojaške dolžnosti je navedel v spodnji zbornici ministrski predsednik **Chamberlain.** Dejal je, da so angleške mobilizacijske metode zastarele. Vlada potrebuje enaka pooblastila, kakor jih imajo vse vlade na kontinentu, da more vsak čas postaviti vojsko v vojno stanje. To je potrebno tudi zato, da more dati državam, za katere je podpisala jamstva, potrebno pomoč. Ta ukrep pa je bil nujen tudi iz razlogov, ker ni stvari, ki bi mogla svet tako zelo **prepričati o odločni volji angleškega naroda, da se postavi proti vsakomur, ki bi hotel zavladati nad drugimi narodi s silo,** kakor uvedba splošne vojaške dolžnosti. Treba upoštevati tudi to, da bi ultimatu sledila vojna že v par urah. Vpoklicani bodo moški stari 20 in 21 let na šestmesečno vežbo. Po tem roku jim bo na prosto dano, da se priglasijo za tri in polletno službo v redno vojsko ali pa da vstopijo v rezervo teritorialne vojske. Nadalje je napovedal ministrski predsednik, da bo vlada izdala še celo vrsto ukrepov, da prepreči previsoke vojne dobičke.

Od opozicije je nastopil najprej major Attlee, ki je razvijal silno naivne pojme. Dejal je, da more splošna vojaška dolžnost povečati nezaupanje. Skliceval se je tudi na to, da je Chamberlain vendar obljubil, da ne bo uvedel vojaške dolžnosti. Vodja liberalcev je grajal, da ni vlada obvestila že naprej opozicije o nameravani uvedbi splošne vojaške dolžnosti.

Angleški parlament je po daljši debati sprejel v četrtek ob 23.15 zakon o uvedbi splošne vojaške dolžnosti s 380 proti 143 glasovom.

Angleška vlada je izjavila, da še ne pripravlja jamstva za Norveško, Švedsko in Finsko, ker te države še niso ogrožene. Če bi pa bile ogrožene, ne bi bila Anglija mirna.

Francoska vlada pripravlja sporazum glede Sirije.

Danska vlada je zaradi napete zunanje situacije poklicala že sedaj pod orožje rekrute, ki bi morali biti vpoklicani šele jeseni.

Ameriški zunanji minister Cordell Hull je imel na proslavi 75letnice ustanovitve Rdečega križa velik govor tudi o sedanji vojni nevarnosti. Dejal je, da ni vprašanja, ki se ne bi moglo med narodi rešiti na miren način. Narod, ki se posluži sile, pride do čisto drugega cilja, kakor pa si ga je želel. Tudi najbogatejši narod ne more živeti sam. Zboljšanje mednarodnih odnošajev je odvisno od dobre volje vseh narodov, če bo vsak narod **pošteno izpolnjeval sprejete obveznosti,** če se bo **vzdrževal vsakega uporabljanja sile** in če bo svoje gospodarske odnošaje z drugimi narodi uredil **na načelu svobodne trgovine.** Pot za mir je vedno odprta vsem narodom in upa, da bodo vsi narodi za mir. Združene države so pripravljene dati svoj doprinos za ohranitev miru, če bi pa plamen vojne osvetlil horicont, potem so tudi odločene, da bodo branile svoje interese.

Kako se bo izpopolnilo naše telefonsko omrežje?

Poročali smo že, da je ministrski svet odobril uredbo o razširjenju starih in zgraditvi novih telefonskih zvez ter da bo v ta namen najelo poštno ministrstvo pri Poštni hranilnici posojilo v višini 115 milijonov din. Od tega posojila se bo porabilo v tekočem proračunskem letu 45 milijonov, v letu 1940./41. nad 50 in v letu 1941./42. nad 15 milijonov din. Po načrtu se bo uporabil ta denar takole:

za avtomatično centralo v Skoplju s podcentralo v Kumanovem,

za avtomatično centralo v Osijeku s podcentralama v Dardi in Belem Manastiru,

za razširjenje central v Beogradu, Senjaku in Zemunu, postavitev avtomatične centrale na Avali ter položitev zveznega kabla Beograd—Pančevo,

za razširjenje avtomatične centrale v Novem Sadu,

za nabavo in montažo vseh central mrežne skupine Sušak in njeno razširjenje do Senja, Raba in Delnic,

za nabavo avtomatičnih in polavtomatičnih central za mrežno skupino Kranj s potrebnimi adaptacijami avtomatičnih central v Ljubljani in na Bledu,

za nabavo in montažo avtomatičnih central za mrežno skupino Petrovgrad, nadalje za mrežno skupino Cetinje, ki naj obsega tudi Budvo in Kotor ter za medkrajevno centralo v Banjaluki,

za nabavo in montažo avtomatične centrale z medkrajevno centralo za Celje ko tudi drugih central mrežne skupine v smeri Rogaške Slatine, Zidani most in Dobrne,

za nabavo avtomatične centrale v Bitolju.

Nadalje je v načrtu, da se nabavijo in izgrade visokofrekventne naprave za razne proge, tako: Beograd—Ljubljana, Ljubljana—Maribor, Zagreb—Celje, Zagreb—Maribor, Sevnica—Zidani most.

Končno so v programu še nekatere nove poštne hiše, med drugimi tudi v Kranju.

Bremena za avtobusna podjetja so se zmanjšala

Občni zbor Združenja avtobusnih podjetnikov za dravsko banovino je bil pretekli četrtek v Mariboru. Zborovanja so se med drugimi udeležili tudi župan **doktor Juvan** s podžupanom **Žebotom**, upravnik mestnih podjetij **Stabej** z ravnateljem **Jerebičem**, poslanec **dr. Koce**, zastopniki Tujskoprometnih zvez v Mariboru in Ljubljani itd.

Predsednik **Rus** iz Ljubljane je obširno poročal o položaju avtobusnih podjetij v Sloveniji. Po ponovnih intervencijah se je posrečilo urediti vprašanje zavarovanja v avtobusnem prometu tako, da je znosno za avtobusna podjetja. Premije so se znižale in odpravila se je 10% na turistična taksa. Zavarovanje obsega sedaj tri kategorije. Ob nižjih prispevkih je jamstvo večje.

Uspešen je bil tudi **boj za regulacijo vozninske takse**, ki znaša sedaj na konkurenčnih progah 20, na polkonkurenčnih 10 in na nekonkurenčnih po 5 par za kilometer. Ukinjen je bil tudi **davek na poslovni promet** v avtobusnem prometu. Rešiti bo treba še vprašanje prevažanja oseb s tovornimi avtomobili. V trgovinskem ministrstvu je bil ustanovljen poseben svet, ki daje odločujočim oblastem svoje nasvete v vseh zadevah avtobusnega prometa.

Končno bodi omenjeno, da šteje Združenje sedaj 53 podjetij s 176 avtobusi.

Ker tiskarne 1. maja ne delajo, izide prihodnja številka »Trgovskega lista« šele v sredo, dne 3. maja.

Špekulativni nakupi na evropskem lesnem trgu

Izvozniki so ohranili trdne cene

Za izredne nakupe lesa v februarju in prvi polovici marca se je izkazalo, da so bili večinoma špekulativni. Sklepali so se z računom na zmanjšanje zalog v zapadnih deželah. Podatki angleške organizacije »The Timber Trade Federation« dokazujejo, da so se zaloge uvoznic lesa res precej znižale. V Angliji so znašale zaloge lesa pri prvih kupcih na začetku leta 880.000 standardov, a so padle do 1. marca na 805.000. Podobno so upadle tudi zaloge v Nizozemski, Belgiji in Franciji. Tako je bilo za dopolnitev zalog treba znatnih količin lesa in to priliko je izrabila gotovo tudi špekulacija, kar je razvidno najbolj pri izredno naglih, skoraj prenagljenih nakupih ruskega lesa. Zato je treba zdaj ob delni pomiritvi kupčije počakati na reakcijo trga.

Odjem s trdnimi cenami mlačen

Po zadnjih sporočilih iz držav-izvoznic se držijo povsod trdne cene, za nekatere dimenzije in vrste so se cene celo zvišale. Iz Severne Finske in Karelije poročajo o ceni 13 funtov za standard. Južnofinski hlodi dosegajo 12 do 12,5 funta, beli les do 13. Enako trdne so tudi cene na Švedskem in na Poljskem, kjer hočejo državni gozdovi cene še zvišati. Pri jugoslovanskih in romunskih prodajah v zapadno Evropo pa doslej ni bilo mogoče doseči dobrih cen.

Nasprotno tem poročilom pa je stanje cen v uvoznih deželah za les zelo mrtvo. Kupčije so manjše in le za določene vrste in dimenzije, ali pa se sploh opaža rezerviranost. To velja posebno za Anglijo in Nizozemsko, kjer se kupuje vse kratkoročno, ozir. poskuša zmanjšati riziko. Z izredno previdnostjo se obravnava vprašanje cen in tako se kupuje večinoma blago z ugodno ponudbo, pri čemer ni odločilno, ali je blago iglasti ali listnati les. Za zadnjega se sklepajo skoraj samo taki priložnostni nakupi, kar še povečuje vtis, da gre za špekulacijo.

Dober kupec lesa je ostala Nemčija, ki je predvsem stalen odjemalec tako glede cen kakor glede množine ter na časovno porazdelitev dobave. Večinoma kupuje dolgoročno — z Romunijo celo na pet let — in z načelno višino cen. Za mnoge prodajalce so določeni mesečni kontingenti. Nemčija je ustanovila s pogodbenimi državami stalne odbore za gozdno in lesno gospodarstvo, ki imajo ta namen, da odstranjujejo nastajajoče ovire in spore.

Preslaba organiziranost lesne trgovine

V tekočem letu je še bolj vidna pomanjkljiva organizacija lesne trgovine. Na promet lesa vplivajo vedno bolj zunanje politične razmere in špekulacija, ki motijo tudi cene. Tako so se tudi razlike med cenami povečale in so mogoča sezijska nihanja za 100 in za 200% normalnih cen, čeprav celotni letni promet ne kaže tako znatnih razlik. Že manjši vzroki novih kupčij utegnejo popolnoma prevrniti ceno. Za množino prodanega lesa so značilne n. pr. finske trdne prodaje rezanega iglastega lesa iz zadnjih let. Dne 31. marca je prodala Finska sledeče količine: l. 1937. do tega dne 775.000, lani v isti dobi 250.000 in letos 380.000 standardov. Razlika znaša torej tu po količini 210%. Letos je prodaja že znatno v dvigu, kar povzroča seveda tudi zvišanje cen. Poletni in jesenski nakupi bodo ob teh razmerah gotovo odločili o gibanju cen na vsem lesnem trgu Evrope tudi za dolgoročne kupčije.

Koliko živine ima Vzhodna marka (Avstrija)

V decembru je bilo v Avstriji štetje domačih živali, ki je dalo zanimive rezultate, posebno v primeri z zadnjim štetjem, ki je bilo l. 1934. Število velike in male živine se je v tem času znatno povečalo, nasprotno so pa konji padli od 261 na 246 tisoč glav ali za 5%. Vsega je imela Avstrija (v tisočih):

	2. 3. 1934.	3. 12. 1938.
konj	261	246
goveda	2349	2596
prašičev	2823	2871
ovac	263	316
koze	326	354

Značilen je prirastek goveda, ki znaša 247 tisoč glav ali 11%. Krav je bilo letos 1·27 milijona proti 1·21 v l. 1934. Dvig je bil torej tu manjši, komaj za 5% in so krave proti celoti celo padle od 52 na 49%. Majhen prirastek ima tudi svinjereja, samo 2%. Plemenjakov je 63.000, plemenskih svinj 338.000. Ovce so se pomnožile za približno 2%.

Perutnine je imela Avstrija v istem času (v tisočih):

kokoši	8679	9116
gosi	93	148
rac	106	119
dražje vrste		30

Povečalo se je tudi število panjev, in sicer od 408 na 457 tisoč ali za 12%.

Občni zbor sadnih izvoznikov

Pri izvozu jabolk prednjači dravska banovina

V beli dvorani kolodvorske restavracije v Mariboru se je vršila v nedeljo letna skupščina Udruženja sadnih izvoznikov dravske banovine. Po otvoritvenih formalnostih je agilni, za organizacijo sadnih trgovcev in izvoznikov zaslužni predsednik g. **Srečko Krajnc** iz Pesnice pozdravil navzoče, med njim tudi tajnika Zbornice TOI g. **dr. Plessa**. Za zapisnikarja je imenoval tajnika gosp. Blagoviča.

V svojem poročilu je g. **Krajnc** podal kratek pregled o razvoju konjunkture in poslov v trgovini z jabolki v letu 1938. Nestalna politična situacija v inozemstvu, zlasti v državah, ki pridejo v poštev kot konsumna tržišča za naša jabolka, je prav v znatni meri vplivala na razvoj cen in konjunkture v splošnem ter narekovala izvoznikom skrajno opreznost in rezerviranost. Zaradi motenj in zastojev pri nakazilih iz jugoslovansko-nemškega kliringa so bile potrebne ponovne intervencije pri Nar. banki in drugih merodajnih faktorjih. V tem pogledu so bile akcije društva ne samo v korist svojih članov, marveč v korist in interesu pospeševanja celokupnega izvoza jabolk. Prav v tem oziru vrši društvo važne funkcije kot čuvar interesov celokupnega našega izvoza in ne samo svojih članov, kar je treba v prav posebni meri podčrtati. Pri vseh akcijah, pri katerih je bila potrebna intervencija društva v Beogradu, je našlo društvo v bivšem ministru in gen. tajniku Zbornice TOI g. **Ivanu Mohoriču** svojega najboljšega in edinega zaščitnika, ki je bil društvu z vso svojo avtoriteto in strokovnim znanjem vedno rade volje na razpolago. Zato je predsednik g. Krajnc predlagal, naj se pošljejo g. Mohoriču z občnega zbora izrazi zahvalnosti in pozdravi, kar je občni zbor sprejel z živahnim aplavzom.

Zelo zanimivi so bili statistični podatki, ki jih je podal g. Krajnc glede našega izvoza v prošli izvozni kampanji. Po podatkih, ki jih je zbral Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, se je **v letu 1938. izvozilo iz dravske banovine 21,172.583 kg jabolk, dočim je dosegel izvoz jabolk v vseh ostalih banovinah 14,343.562 kilogramov.** Slovenija torej daleč prekaša vse ostale banovine in bi bilo zato pričakovati, da se bodo glede na vlogo slovenskih izvoznikov pri izvozu jabolk primerno upoštevali tudi njihovi dobro mišljeni predlogi in sugestije, ki jih stavijo na osnovi svojih praktičnih izkušenj in v korist celokupnega izvoza.

Po poročilu g. Krajnca, ki je bilo sprejeto z odobravanjem, se je razvila živahna debata.

Po poročilu tajnika g. **Blagoviča** je bilo v prošli izvozni sezoni izdanih 1396 kontingentnih listov. Društvo je izdajalo kontingentne liste tudi nečlanom ter je to koristno delo opravljajo brezhibno in v splošno zadovoljstvo vseh izvoznikov. Društvo je v teku leta razposlalo 802 dopisa, od tega po večini informativne okrožnice in navodila članom ter drugim trgovcem, kakor tudi združenjem.

Stanje blagajne je zelo ugodno ter izkazuje po blagajniškem poročilu koncem leta 1938. 47.598·35 dinarjev prejemkov in 14.112·40 dinarjev izdatkov, torej prebitka 33.485·95 dinarjev.

Za nadzorni odbor je poročal g. **Janko Kostajnšek** iz Sv. Martina o pregledu blagajniških knjig in celokupnega poslovanja. Njegov predlog za razrešnico je bil soglasno sprejet.

Pri slučajnostih je predsednik g. Krajnc sprožil vprašanje sprejema novih članov, pri čemer se je razvila debata, v katero so posegli gg. Birgmajer, Kostajnšek in **dr. G. Kerenčič** iz Pesnice je podčrtal nevoljo, ki jo povzroča med našimi izvozniki postopanje »Prizada« pri izrekanju kazni.

Po zaključni razpravi se je oglasil k besedi tajnik g. **dr. Pless**, ki se je zahvalil za pozdrave in tolmačil zagotovilo zbornice, da bo stremljenja udruženja za pospeševanje in zaščito sadnega izvoza vedno najkrepkeje podpirala, saj predstavlja izvoz jabolk v naši izvozni trgovini postavko, ki ima odličen vpliv na blagostanje zlasti severnega dela naše države. V svojih nadaljnjih izvajanjih je nanizal celo vrsto vprašanj, ki posredno ali neposredno vplivajo na naš izvozni problem. Da se je mnogo težav, ki so se v teku leta pojavile omililo ali odpravilo, gre zasluga predsedniku g. Krajncu, ki je žrtvoval zelo mnogo truda in dela za splošne interese našega izvoza.

Po stvarni debati, ki se je vršila po izvajanjih gosp. dr. Plessa, je g. Krajnc zaključil dobro uspeli občni zbor.

Vsak trgovec mora biti naročnik »Trgovskega lista«

Znana je točna postrežba Vaše cenj. tvrdke, katera postane sodobnejša, ako si nabavite „Phänomen" dobavno kolo. S hitro in točno postrežbo obdržite ne samo krog svojih odjemalcev, pač pa se ta znatno poveča. S tem bo dosežen Vaš cilj, to je

u s p e h

PHÄNOMEN

Ign. VOK, Ljubljana

Tavčarjeva ul. 7

Dobave - licitacije

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 3. maja ponudbe za dobavo 30.000 kosov opeke, 2500 kg bencina, 15 m³ jelovega jamskega lesa, 30.000 kg apna.

Uprava vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu sprejema do dne 4. maja ponudbe za dobavo raznega usnja; **8. maja** raznih cevi in pribora; **9. maja** raznih krp, železa in železne pločevine, raznih mazil ter specialnih inštrumentov (kompasov idr.); **11. maja** jesenovih in smrekovih desk, orodnega jekla in usnja.

Komercialni oddelek direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 1. maja ponudbe za dobavo gorilcev in stenja za olje in petrolej ter nalučnikov za ploščate in okrogle gorilce.

Uprava zavoda »Čačak« v Čačku sprejme večje število kvalificiranih delavcev za orodje in kovinskih strugarjev.

Nabava 870 raznih žarnic. — Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani razpisuje dobavo 870 žarnic raznih napetosti in jakosti tuzemskega izvora. Pogoji v pisarni direkcije po din 20·—. S kolkom za din 10·— kolkovane in zapečatene ponudbe je treba predložiti ekonomskemu odseku direkcije do 5. maja t. l. do 11. ure.

Nabava 760 parov čevljev. — Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismeno licitacijo za dobavo 760 parov čevljev. Licitacija bo dne 31. maja ob 11. uri. Najkasneje do desetih na dan licitacije se mora položiti 5% kavcija v pisarni Direkcije pošte v Ljubljani, v sobi št. 41. Pogoji po din 40·— v pisarni direkcije.

LICITACIJE

Dne 2. maja bo pri štabu za utrjevanje, II. oddelek v Ljubljani, licitacija za dobavo 25 pokrival (cerade); **4. maja** pa pri I. oddelku za dobavo 12 pnevmatičnih nabijačev za beton.

Dne 5. maja bo pri Zavodu »Obilićevo«, Kruševac-Obilićevo licitacija za dobavo pločevinastih škatel in cinka v prahu; **9. maja** ročne centrifuge; **13. maja** inštalacije za sulfitaš-trotil; **15. maja** inštalacije za kristalizacijo difenilamina; **16. maja** inštalacije za natrium sulfid.

Dne 8. maja bo pri štabu mornarice v Zemunu licitacija za dobavo 11.900 ton domačega premoga.

Dne 10. maja bo pri vojno-tehničnem zavodu v Hanrijevu pri Skoplju licitacija za dobavo večje množine orodnega jekla; **12. maja** svilenega platna, svilene gaze in volnenega sukna.

Dne 25. maja bo pri gradbenem oddelku direkcije državnih železnic v Sarajevu licitacija za gradnjo stanovanjske zgradbe VII. sekcije v Mostaru.

Sresko načelstvo Ljubljana razpisuje licitacije za dobavo gramoza za državne ceste; dne **8.** in **9.** maja v pisarni tehničnega razdelka; **10.** maja v občinski pisarni v Višnji gori; **11.** maja v občinski pisarni v Dolnjem Logatcu; **12.** maja v občinski pisarni v Kočevju.

Opozarjamo na današnji oglas Prometne banke d. d. v Ljubljani ter jo toplo priporočamo vsem cenjenim naročnikom.

Denarstvo

Odkup čekov in valut po nepooblaščenih osebah

Narodna banka je izdala naslednjo okrožnico:

Da bi se tujim potnikom in turistom ko tudi drugim osebam, ki imajo bivališče v krajih, kjer ni podružnic Narodne banke, olajšala realizacija v državo vnesenih tujih plačilnih sredstev, je Narodna banka pripravljena dati določenemu številu pooblaščenih zavodov posebna pooblastila, da morejo za njih račun manjši nepooblaščeni zavodi ali določene osebe ali ustanove (n. pr. hoteli) prevzemati čeke in valute ter jih njim odstopati proti obračunu. Zavodi pa morajo za te ustanove ali osebe prevzeti moralno odgovornost ter podati pismeno izjavo Narodni banki z naslednjim besedilom:

»Izjavljamo, da bomo kot komisionarji ..... (ime zavoda) odstopali vse odkupljene čeke in valute tujih potnikov in drugih oseb samo in edino navedenemu pooblaščenemu zavodu, za čigar račun jih tudi odkupujemo, ter da se bomo v vsem ravnali po deviznih predpisih in instrukcijah, ki jih bomo prejemali od zavoda, za čigar račun jih bomo odkupovali. Zlasti naglašamo, da se bomo pri odkupovanju čekov in valut najstrože držali tečajev, ki nam jih bo sporočal pooblaščeni zavod ter da bomo odkupljene čeke in valute prodajali samo navedenemu pooblaščenemu zavodu, za čigar račun bomo vršili nakupe kot komisionarji.«

Poleg pismene izjave komisionarjev morajo tudi pooblaščeni zavodi navesti v svoji prošnji naslednjo izjavo:

»Izjavljamo, da prevzemamo moralno odgovornost za pravilnost poslovanja ..... (ime nepooblaščenega zavoda) ..... glede odkupa valut in čekov za naš račun od tujih potnikov in drugih oseb in da se morejo ti izročati samo nam. Izjavljamo nadalje, da nam je dotični zavod (oseba ali hotel) dobro znan in da zasluži zaupanje za nakup čekov in valut na navedeni način.«

Ob izdajanju ev. potrdil bo Narodna banka naznanjala pogoje glede načina opravljanja tega posla ter bo istočasno precizirala podatke, ki se bodo morali dostavljati Narodni banki.

Obtok bankovcev nad 7 milijard

Izkaz Narodne banke z dne 22. aprila navaja naslednje izpremembe (vse številke v milijonih dinarjev):

Kovinska podloga se je povečala za 0·55 na 1916·56.

Devize izven podloge so narasle za 11·4 na 414·55.

Posojila so skupno narasla za 54·97 na 1771·25, in sicer so narasla menična posojila za 48·2 na 1713·5, lombardna pa za 6·7 na 57·8.

Razna aktiva so se zvišala za 3·6 na 2067·9.

Obtok bankovcev se je zvišal za 139·55 na 1070·06.

Obveze na pokaz pa so se zmanjšale za 79·9 na 1668·9.

Skupno kritje se je znižalo od 28·36% na 28·18%, samo zlato pa od 28·20% na 28·03%.

Obrestna mera banke je ostala še nadalje neizpremenjena.

*

Ban primorske banovine je na ponovno intervencijo gospodarskih organizacij sklenil, da se Hranilnica primorske banovine ne likvidira.

Upravni odbor Anglo-Praške banke je imel sejo, na kateri se je ugotovilo, da je paket delnic, ki jih je imela država, prešel v roke konzorcija, na drugi strani pa so izstopili iz upravnega odbora zastopniki nearijske skupine Petschek & Aussig. Hkrati se je izvedla ariacija deležev. Delež angleške finančne skupine v višini 18% je ostal nespremenjen. Akcijski kapital zveze znaša 120 milijonov din, rezerve 81 milijon.

»Credit Lyonnais«, ena največjih francoskih depozitnih bank, je praznovala te dni 75letnico. Zavod je tudi v najtežjih časih vedno izpolnjeval svoje obveznosti. Letos bo izplačal zavod 100 frankov dividende, kar pomeni 20% obresti.

Državni dolgovi USA so prekoračili že 40 milijard dolarjev. Celo med svetovno vojno, ko so Združene države imele izredno visoke izdatke, so znašali državni dolgovi le 25,5 milijarde. Ko je postal Roosevelt predsednik so znašali le 20 milijard. Ni pa ta dolg tako strašen, ker znaša le polovico letnega ljudskega dohodka.

Zadružna misel propada

Tehtne besede izkušenega narodnega gospodarja

V boju proti zadružnim privilegijem smo večkrat naglašali, da ti privilegiji kvarijo zadružno zavest zadrugarjev, ker se dostikrat ustanavljajo zadruge samo zaradi teh privilegijev. Zadružna misel je ustanoviteljem teh zadrug deveta briga, ker jim je pred očmi le profit, ki ga bodo dobili s pomočjo teh privilegijev. Naša izvajanja pa zadružni voditelji niso hoteli uvaževati, in niti poslušati, pa čeprav jim je praksa vsak dan govorila, da je res tako, kakor smo govorili. Resnica jim je bila pač pretrda in zato je niso hoteli slišati.

Pred kratkim pa je objavil v mariborski »Edinosti« naš priznani gospodarski strokovnjak **Andrej Žmavc** članek, ki lepo dopolnjuje naša izvajanja. Njegov članek je odgovor na izvajanja nekega pregorečega in zato premalo kritičnega zadružnega propagatorja in ima naslednji značilni naslov:

»Zadružni propovedniki so zadružništvu včasih bolj škodljivi ko koristni.«

Članek sam pa se po izločitvi čisto polemičnih stavkov s prej omenjenim zadružnim propagatorjem glasi:

»... Našemu kmetijskemu zadružništvu so največ škodili, namesto da bi mu bili pomagali na noge, neki zadružni propovedniki ali pridigarji, ki niso izkušeni kmetijski zadružniki, niti ne kmetijski strokovnjaki. Kolikokrat smo se bali, namesto da bi se bili veselili, ako se je kak naš človek spravljal na Dansko, da prouči tamkajšnje kmetijsko zadružništvo itd. Čez mesec ali dva pride domu, pa pridiga in pridiga, piše in piše o blagostanju v danski deželi, ki je prav za prav vsa samo ena velika zadruga. Tako bi lahko bilo tudi pri nas, ko bi bili po mnenju pridigarja naši ljudje za kaj. Nekdaj so takim pridigarjem nasedali, tu bolj — tam manj, zdaj pa je takemu pridigarstvu že močno odklenkalo. Pa so očitali našemu kmetu konservativnost ali starokopitnost, nazadnjaštvo. Mi pa pravimo: hvala Bogu, da naš kmetski človek ne verjame vsakemu pridigarju in raje ostane lepo pri starem, ne meneč se za očitek, da je zavoljo tega starokopitnež in nazadnjak! Saj je vajen prenašati take in podobne očitke, misli in odloča pa po svoji pameti.

Pa ne, da bi kdo mislil, da zagovarjamo nazadnjaštvo in starokopitnost našega kmetsko-delovnega človeka na sploh! Nikakor ne! Veseli nas samo njegova razsodnost, da ne drvi kar tako v nesrečo, ki mu jo naravnost pripravlja — sicer večinoma nevede — **kak zadružni pridigar, teoretik brez vsakršnih stvarnih izkustev.** Ne dvomimo o najboljši volji pisca Ra., ki ga pa obenem obdolžujemo čisto krivega zadružnega nauka, ki ni noben nauk, marveč že bolj norčija in burka.

Kdo more danes misliti na splošno zadružno kmetijsko pridelovanje **pri nas? Mi bi bili srečni, ako bi mogli dokončno urediti kmečko kreditno zadružništvo,** potem tako zvano **kmetijsko produktivno zadružništvo.** Saj ne pridemo nič naprej, **marsikaj, kar smo dobrega že imeli, smo pa celo zapravili.«**

*

K tem izvajanjem izkušenega in priznanega gospodarskega strokovnjaka g. **Andreja Žmavca,** ki je bil mnogo prezgodaj in samo na škodo našemu kmetijstvu upokojen, bi dostavili naslednje:

Tudi mi smo dostikrat opozarjali zadružne voditelje, kako vse bolj koristno bi bilo, če bi posvečali namesto nabavljalnemu zadružništvu več pažnje kreditnemu in produktivnemu. Kreditno zadružništvo nam je zbralo narodni kapital, da smo sploh mogli začeti z gospodarsko osamosvojitvijo tudi v trgovini in industriji, produktivno zadružništvo je dvignilo dohodek našega kmetskega ljudstva, eno kot drugo je dokazalo svojo občenarodno koristnost in je zato tudi zaslužilo neke posebne ugodnosti.

Nabavljalno zadružništvo pa ni pokazalo nobene občekoristnosti, a baš to uživa največje privilegije in je zadružnim voditeljem posebej pri srcu. Zakaj, to pač ni težko uganiti, ker prinaša nabavljalno zadružništvo denar za režijo, ki v našem zadružništvu vedno bolj raste. Naše nekdaj tako cvetoče kreditno zadružništvo se še vedno ni opomoglo od zadnje krize, a za to najbolj koristno zadružništvo se ne stori skoraj nič. Nabavljalno zadružništvo pa se pospešuje na vse pretege — a baš to zadružništvo se je najbolj oddaljilo od zadružnih idealov.

Pogumne besede g. Žmavca pa nas vesele tudi zaradi tega, ker pravilno imenujejo vso stvar. Pri nas se je udomačilo, da se smatra vsako zadružništvo v kateri koli obliki kot absolutno dobro in da je vsak, kdor le narahlo opozori na nekatere napake v našem zadružništvu, že kar deklariran sovražnik naroda in zagovornik ljudskih pijavk. Zlasti razni zadružni propagatorji so mojstri za takšne obsodbe, sedaj pa so sami doživeli krepko obsodbo, ki jim pove to, kar jim gre.

Nekritičnost ni nikdar dobra in tudi zadružništvo mora začeti propadati, če ne bo trpelo kritike. In v debati zaradi zadružnih privilegijev se je pokazalo, da voditelji zadružništva ne trpe več kritike. Samo njih krivda je zato, če so se posledice te nekritičnosti tudi pokazale.

Naš izvoz v Levanto se bo zvišal

Še letos se more zvišati od 90 na 200 milijonov

Pri Narodni banki se je ustanovil posebni **transferni fond,** ki omogoča izvoz kapitala na legalen način onim tujcem, ki hočejo odpotovati v Palestino. Iz dohodkov tega fonda bi se dajale premije za izvoz naših proizvodov v Palestino in levantska tržišča.

Dosedaj so se naši proizvodi le malo izvažali v Levanto. Glavni vzrok je v slabih prometnih zvezah in zlasti v pomanjkanju redne morske zveze. A levantski trg je bogat in tako je samo Romunija izvažala v Levanto na leto za približno 450 milijonov din blaga. Samo Palestina je uvozila v letih 1935.—1937. blaga za 48 milijonov angleških funtov ali povprečno na leto za približno 17 milijonov angleških funtov.

Od vsega uvoza v Palestino odpada skoraj polovico (48%) na živila in pijače. Tudi druge levantske dežele uvažajo živila skoraj v enakih količinah. Zlasti pa se izvažajo v te dežele: goveja živina, živalski proizvodi, koruza, fižol, krma, kačkavalj, les, zaboji za južno sadje, stavbeni material, razni tekstilni proizvodi, gumbi, steklo, papir, pločevinasta in emajlirana posoda, češplje in jabolka, tobak (v Egipt), razni izdelki kovinske industrije itd.

Ves načrt o povečanju našega izvoza v Levanto bo izvedel Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu. Premije za izvoz v Levanto se ne bodo delile tako, kakor se dele v drugih državah, temveč bo sklepal Zavod za vsak predmet posebej. Vsak izvoznik, ki hoče kaj izvoziti v kako levantsko deželo, mora predložiti Zavodu konkreten predlog, na podlagi katerega bo določil Zavod premijo. Premije ne bodo za vse predmete in za vse relacije enake, temveč se bodo določevale individualno. (Če bo ta način tudi res najboljši, se bo videlo.)

Premije se bodo dajale, kakor poroča »Jug. Kurir«, za vse predmete. 50% izvoza se bo plačalo s svobodnimi devizami, 50% pa na podlagi transfernega fonda. Če sredstva iz fonda ne bi bila zadostna, bo določil Zavod druga sredstva. Zato izvoz v Levanto ne zavisi le od dohodkov transfernega fonda.

Rekli smo že, da se naši trgovinski odnošaji z Levanto niso mogli razviti predvsem zato, ker nismo imeli nobene redne pomorske zveze z Levanto. Naši izvozniki so bili navezani na drage tuje ladje ter pri tem le niso imeli nobenega jamstva, da bo njih blago tudi pravočasno prišlo na trg. Naši konkurenti pa so imeli redne pomorske zveze. Tako je Romunija imela redne in zelo dobre pomorske zveze z Levanto. Sedaj dobimo tudi mi redno pomorsko zvezo z Levanto. Paroplovna družba »Jugolevant« na Sušaku je namreč odredila, da morajo njeni parniki voziti vsakih 14 dni v Levanto. Če bi pa bile potrebne še ugodnejše zveze, bi vozili njeni parniki tudi vsakih 7 dni v Palestino.

Na podlagi vsega tega se pričakuje, da bi mogel že v letošnjem letu doseči naš izvoz v Levanto vrednost 200 milijonov din, dočim je znašal sedaj samo okoli 90 milijonov. Samo v Palestino bi izvozili še letos blaga za 100 milijonov dinarjev.

Za vse informacije glede trgovine z levantskimi državami se je obrniti na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu ali pa na Jugoslovansko trgovinsko agenturo za Bližnji vzhod v Haifi (Palestina).

Druga dividenda Shella

Iz Amsterdama poročajo, da je Kr. holandska petrolejska družba Shell sklenila izplačati še drugo meddividendo za l. 1938. v višini 8%. Z doslej priznano oz. januarsko 6% dividendo se torej zviša donos na 14%. Celotna dividenda za l. 1937. je znašala 17%. Vendar pa obračun družbe za leto 1938. še ni zaključen in še ni razvidno, ali se ne bo dividenda še lahko zvišala.

Opozorilo trgovstvu

Oddelek kontrole mer v Mariboru sporoča, da obiskujejo v zadnjem času lastnike meril, zlasti avtomatskih tehtnic razne sumljive osebe, ki se predstavljajo kot od tega oddelka poslani monterji za popravljanje tehtnic.

Opozarjamo trgovstvo, da tem ljudem ne naseda, ker nikakor niso upravičeni za popravljanje tehtnic, pač pa tehtnice običajno poškodujejo. V sporazumu s kontrolnim oddelkom nujno priporočamo, da se vsakdo, ki želi pri merilih ali tehtnicah kakšnih poprav, **najprej** obrne na oddelek kontrole mer v Mariboru, kjer bo dobil tozadevno pravilne informacije in nasvete.

Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Iz Zveze trg. združenj

Prijavite se za tečaj trgovskih potnikov

Zveza trg. združenj namerava prirediti tečaj za trgovske potnike in zastopnike. Organizacija tega tečaja je naravna posledica prizadevanja Zveze, da se povsod namestijo le domači trg. potniki in zastopniki. Ker pa se nekatere tuje firme izgovarjajo, da primanjkuje dobro kvalificiranih domačih potnikov in da so zato prisiljene nastaviti tuje, organizira zato Zveza ta tečaj. Čeprav je jasno, da bi marsikdo mogel priti na podlagi tega tečaja do zelo dobre namestitve, se je dosedaj prijavilo za tečaj le 9 udeležencev.

Zveza zato ponovno poziva vse, ki bi se hoteli posvetiti lepemu in koristnemu poklicu trg. potnikov in zastopnikov, da se prijavijo k tečaju in da to sporoče Zvezi trg. združenj, Ljubljana, Trgovski dom.

Terjatve v Španiji

Osrednji lesni odsek pri Zvezi trg. združenj sporoča:

Naše oblasti nameravajo na podlagi sklepov Strokovnega odbora za gozdne proizvode storiti potrebne korake za **obnovitev trgovinskih odnošajev s Španijo.** V ta namen se bo odposlala v Španijo posebna gospodarska delegacija, ki naj ne bi dosegla le obnove trgovinskih odnošajev s Španijo, temveč skušala doseči tudi likvidacijo naših terjatev v Španiji, ki znašajo 2,935.000 pezet. Da pa more delegacija zbrati vse podatke, ki so ji potrebni glede terjatev naših državljanov v Španiji, prosi Strokovni odbor Osrednji odsek, da zbere za slovenske izvoznike natančne podatke, kdaj so njih terjatve nastale (datum), kje so položeni zneski za nje, kako se imenuje španska dolžniška firma in v kakšnem stadiu so poskusi za prejem plačila. Pozivamo zato vse, ki imajo terjatve v Španiji, da pošljejo na Osrednji lesni odsek Zveze trg. združenj v Ljubljani naslednje podatke, ki naj jih pošljejo čim prej:

1. znesek njihovih terjatev v Španiji v pezetah, položene v »Centro de Monedas«;
2. znesek njihovih terjatev v pezetah, ki je še pri posameznih kupcih;
3. znesek njihovih terjatev v švicarskih frankih na podlagi 50% kvote;
4. znesek njihovih terjatev v švicarskih frankih na podlagi 20% kvote.

S temi podatki se bo postopalo diskretno in naj se nihče ne boji, da bi zvedela za nje katera druga firma.

Podatke pa je treba poslati čim prej!

Občni zbori

V. redni občni zbor Industrije platnenih izdelkov d. d. v Jaršah bo v ponedeljek, dne 8. maja ob 10.30 v sejni dvorani Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Davčni svetovalec

Neljuba tiskovna pomota

se je pripetila v zadnjem »Davčnem svetovalcu« o pobiranju posebnega (brambnega) **dodatka na neposredne davke.**

Da ne bo nobenega nesporazuma, objavljamo v celoti odstavek, ki je bil zaradi tiskovne napake napačno objavljen.

»Podlaga za odmero tega prispevka je celotni predpis v preteklem letu vseh neposrednih davkov, ki se sumarno knjižijo. V **odmerno osnovo tega prispevka pa se ne vnašajo: davek na poslovni promet, luksuzni davek in vojnica . . .**

(V zadnji objavi pa je bilo napačno natisnjeno namesto: »se ne osvajajo« — »se nanašajo«.)

G. N. F. v Kr. — Vprašanje:

Vpogled v davčne spise

Od davčne uprave sem dobil poziv, da vloženo prijavo dopolnim z nekaterimi podatki. Ker slutim, da me je nekdo denunciral, da imam bogzna kake dohodke, bi rad vpogledal v davčne spise, ali in kakšne podatke je proti meni zbrala davčna uprava, da se bom znal braniti.

Odgovor: Pred razpravo davčnega odbora davčni zavezanec ne more vpogledati niti prve strani davčne prijave, niti ne podatkov, katere je sam predložil. Na dan razprave se mu dovoljuje vpogled v davčno prijavo in vse zbrane podatke, na podlagi katerih je sestavljen davčni predlog. Od dneva razprave pa do dostave plačilnega naloga ne sme davčni zavezanec ničesar vpogledati, niti ne svoje prijave. Po dostavi plačilnega naloga pa do dne, ko more vložiti pritožbo, ima pa v ta namen, da more svojo pritožbo utemeljiti, zopet vse pravice kakor na dan razprave. Pa tudi za čas pritožbenega postopka, ki teče od dneva vložene pritožbe pa do rešitve pritožbe od strani reklamacijskega odbora. Po tem roku se smejo spisi vpogledati tudi v roku za vložitev tožbe na upravno sodišče. V navedenih dobah sme davčni zavezanec pregledati in prepisati vse akte, ki se nanašajo na njegovo odmero. Ob tej priliki sme tudi pregledati in prepisati tudi izjave prič, mnenja izvedencev in obvestilo zaupnikov. Ne sme se pa dozvoliti, da bi davčni zavezanec zvedel za imena zaupnikov. Vpogled se ne dovoli samo takrat, kadar gre za javne razloge ali za čuvanje tajnosti. Vendar pa taki primeri ne prihajajo v praksi nikdar v poštev. Za vpogled je treba plačati takso po zakonu o taksah. Taksa znaša din 10·— za prošnjo in za prepis za vsako polovično polo izvirnika din 2·—, če stranka prepis sama napravi.

Stanje naših kliringov

Naše terjatve proti Nemčiji so zopet narasle in sicer za 5,5 milijona din. Zelo se je znižal znova naš dolg proti Češkoslovaški in v manjši meri tudi proti Madžarski. Narastel pa je naš dolg proti Poljski. Gibanje kliringov kažejo naslednje številke (vse v milijonih dotične valute):

	22. 4.	15. 4.
Aktivni kliringi:		
Bolgarska din	1·70	1·73
Nemčija RM	16·05	15·65
Turčija din	17·06	16·94
Španija pezet	2·93	2·93
Pasivni kliringi:		
Belgija belg	1·98	2·11
Bolgarska din	0·58	0·63
Italija din	35·91	33·49
Madžarska din	2·02	3·58
Poljska din	7·08	3·42
Romunija din	3·94	4·90
Češkoslovaška Kč	25·08	34·33
Švica šv. fr.	1·92	1·99

Trgovskemu naraščaju!

Dobro napisano pismo

je izpričevalo trgovčeve sposobnosti in dostaviti bi mogli, tudi slehernega človeka. Kajti pismo, če je res dobro napisano, mora doseči skoraj isti učinek, ko osebni obisk, saj namen pisma je, da tega nadomesti. V osebnem razgovoru more človek kako nepremišljeno besedo hitro nadomestiti z boljšo, da se takoj izbriše neugoden vtis. V pismu pa to ni mogoče, kajti napisane besede ni mogoče več popraviti. Napisana beseda ostane, kakor pravi star latinski pregovor.

Zato ni lahka stvar napisati dobro pismo in zato se je treba mnogo učiti, da se človek nauči, kako se napiše dobro pismo.

Predvsem si je treba zapomniti naslednje: **Vsako pismo mora biti jasno!** Bralec pisma mora takoj vedeti, kaj hoče povedati pismo. Če mora bralec šele ugibati, kaj je hotel pisec povedati, potem bo najbrže vrgel pismo jezen v koš. Ves trud s pismom je bil v tem primeru zaman.

Pismo naj bo kratko! Danes nima človek časa, da bi ga izgubljal s čitanjem pisem. Zato je treba opustiti vse nepotrebne fraze, vse nepotrebne besede in čim krajše, a vendarle jasno povedati svojo željo.

Pismo pa mora biti tudi slovnično pravilno. Nič ni bolj mučno, ko pismo s slovničnimi napakami. Bralcu je kar mučno za pisca, kajti vsaka slovnična napaka odkriva pomanjkljivost piščeve izobrazbe. Zato se je treba potruditi, da je napisano pismo brez slovničnih in tudi brez pravopisnih napak. **Breznikova slovnica** in **»Slovenski pravopis«** bi morala biti v vsaki pisarni, bi ju moral imeti vsak trgovec.

Pa tudi **oblika pisma je važna.** Nelepa oblika vzame bralcu vsako veselje do čitanja pisma. A to je danes silno važno, ker prejemajo poslovni ljudje toliko pisem, da čitajo pisma v največji naglici. Če je oblika pisma površna ali zanemarjena, je tudi žaljivo za naslovljenca, ki po pravici vidi v tem omalovaževanje svoje osebnosti. In po pravici, kajti tistemu, ki ga cenimo, ne napišemo površno spisanega pisma. Lepa oblika pisma je polovica njegovega uspeha, zato pa treba tudi na zunanjo obliko pisma zelo paziti.

Kar velja za pisma, velja v še večji meri za pisma, v katerih se kdo prijavlja za službo. Takšna pisma morajo biti posebno skrbno sestavljena, ker s temi pismi se prosilec za službo predstavi.

Na pisanje pisem je treba zato polagati največjo pažnjo, ker so pisma za osebni in poslovni uspeh največje važnosti.

V začetku naj vsak piše pisma počasi in naj napravi najprej koncept. Če pismo še ni dobro, naj spiše vse pismo še enkrat, če treba tudi tretjič, četrtič itd. Šele, kadar človek zna že dobro pisati pisma, naj jih diktira.

Polovica poslovnega uspeha je dobro pismo in je s tem že dovolj poudarjena dolžnost, da se vsakdo potrudi in uči, da se nauči pisati dobra pisma.

Ne udrihati čez konkurenta

Vsak trgovec je tudi konkurent trgovcu iste stroke. Posebno v zadnjem času postaja ta konkurenca vedno ostrejša. Zaradi tega pa ni potrebno, da bi privedlo tudi do osebnih nasprotstev. Konkurenca je potrebna, ker je konkurenca bistven znak trgovine, toda ta konkurenca naj ne zavzema preostrih oblik. Vedno se je treba zavedati, da je tudi konkurent stanovski tovariš, ki ima iste težave in iste zahteve.

Konkurenca v trgovini je ko tekma v športu. Dober športnik napne do skrajnosti svoje sile, da pride prvi na cilj, toda takoj po tekmi da svojemu tekmecu roko in po tekmi sta si najboljša prijatelja, ki si drug drugemu pomagata. Prav tako bi moralo biti tudi med trgovci. Navzlic vsej konkurenci si morajo ostati prijatelji!

Sicer pa tudi ne koristi dosti govoriti slabo o konkurenci. Ljudje raje mislijo o sočloveku slabo ko dobro. Če kdo premočno zabavlja proti svojemu konkurentu, se mu more zgoditi, da si bodo ljudje mislili, da govori proti svojemu konkurentu, ker za njim zaostaja, ker govori iz njega jeza, da ne more nuditi isto, ko njegov konkurent. Efekt bo torej ravno nasproten.

Sicer pa je tudi poslovno napačno, govoriti preveč o konkurentu. Kajti kdor mnogo govori čez konkurenta, ta mu dela nehote reklamo, ker ljudje zvedo za njegov obstoj in njegovo trgovino. Ne bo dolgo pa bodo šli v to trgovino tudi kupit, da se osebno prepričajo, če je res pri njem vse tako slabo, kakor so prej slišali.

Mnogo bolj močan vtis pa naredi trgovec, ki tudi o svojem konkurentu govori dobro. Tak trgovec ljudem imponira in ostali mu bodo zvesti ker so prepričani, da se temu trgovcu ni treba bati konkurence. **Ko ni udrihal trgovec čez konkurenta, je priporočal sebe samega.**

Tiskan papir se bo mogel znova uporabiti

V Pitsburgu je kemik dr. Hochstädter izumil novo metodo predelovanja tiskanega papirja za ponovno tiskanje. Novi izum ima dvojni pomen. Z uporabo starega papirja se bo znižala cena papirju od 50 na 30 dolarjev za tono. Novi papir pa je poleg tega mnogo bolj elastičen in tudi mnogo bolj odporen. Seveda pa se star tiskovni papir ne bo mogel predelovati vedno v novega. Eksperimenti so dokazali, da bo to mogoče le devetkrat.

Doma in po svetu

Predsednik vlade Dragiša Cvetković je prišel v sredo v Zagreb, kjer je bil zelo prisrčno sprejet. Ob 6. popoldne je prišel v bansko palačo predsednik **dr. Maček** ter imel s predsednikom vlade enourni razgovor. V četrtek dopoldne sta se predsednik vlade in dr. Maček zopet sestala.

Za sedanje razgovore v Zagrebu vlada v vsej državi največje zanimanje. Iz Beograda poročajo, da je tamkajšnji politični svet prepričan, da bodo **sedaj pogajanja privedla do srečnega zaključka.** Enak optimizem se opaža tudi v Zagrebu in v vsej državi. Vse je prepričano, da je sporazum pred vratmi.

Univ. profesor dr. Ilić, eden voditeljev Davidovićeve demokratske stranke, je objavil v polmesečniku »Napred« članek o pogajanjih za sporazum. Jedro njegovih izvajanj je naslednje: Najprej ugotavlja, da je **sporazum mogoč** in da nimajo prav oni, ki odklanjajo sporazum, ker se drže teorije o enem jugoslovanskem narodu. S sporazumom se mora doseči takšno stanje, ki **mora zadovoljiti tako Hrvate ko Srbe.** Sporazum mora zato združiti čim več Srbov in čim več Hrvatov. Kdor bi hotel s sporazumom razediniti Srbe ali Hrvate, ta ne bi delal za sporazum. Vprašanje sporazuma je zato **neločljivo zvezano z vprašanjem obnove političnih svoboščin** in normalnega sodelovanja naroda pri vodstvu državnih poslov. Stvar je v tem, da se naše razmere urede, da bi se v teh težkih časih, ko nihče ne ve, kaj prinese noč in kaj prinese dan, doseglo **moralno edinstvo naše države,** ki je za njeno obrambo neobhodno potrebno. Kakor je zabloda, da bi se mogle politične svoboščine obnoviti v zadostni meri brez ureditve naših notranjih vprašanj, tako je zabloda misel, da bi se mogla urediti naša notranja vprašanja brez obnove političnih svoboščin. **Oba problema se morata rešiti hkrati.** Zato ni druge poti, da se v resnici doseže narodni sporazum, kakor da se vrnejo narodu politične svoboščine.

»Hrvatski dnevnik« je ta članek v njegovih glavnih izvajanjih ponatisnil, nato pa dostavil: Pisec ima načelno prav, vendar pa bi njegova izvajanja dopolnili s pripombo, da morajo sedaj srbijanske opozicionalne stranke nastopiti za rešitev notranjega spora, ker bi bila to najmočnejša garancija, da se pride do političnih svoboščin. S tem dodatkom bi dopolnili članek g. Iliča.

O sestanku zun. ministra doktorja Cincar-Markovića z nemškim zunanjim ministrom v. **Ribbentropom** je bilo izdano uradno sporočilo, ki pravi, da sta imela oba ministra daljši razgovor o vprašanjih, ki zanimajo Nemčijo in Jugoslavijo. Razgovor se je vodil v prijateljskem duhu ter je dokazal dalekosežno soglasno naziranje o vprašanjih, ki zanimajo obe državi.

Zun. minister Cincar-Marković je odpotoval iz Berlina nazaj v Beograd. Ob odhodu je dal novinarjem na njih prošnjo kratko izjavo, v kateri je naglasil, da so potekali njegovi razgovori z nemškimi državniki v največji prisrčnosti in da se je med pogovori ugotovilo popolno soglasje obeh držav glede vseh vprašanj, ki zanimajo obe državi. Popolno soglasje je bilo doseženo tudi glede bodočega sodelovanja.

Poskusi, da bi se iz lignita iz Kreke delal umetni bencin, so dali pozitivne rezultate. Izdelava 40.000 ton umetnega bencina bi veljala 350 do 400 milijonov ter bi veljal kg tega bencina od 2·40 do 2·80 din.

Iz Šibenika poročajo, da se je turistična sezona dobro začela in da prihajajo vsak dan novi turisti. Dostikrat se zgodi, da zmanjka sob za tujce.

V Plznju je bilo aretiranih okoli 100 oseb, ker so metale v nemške vojake za časa zadnjih protinemških demonstracij octovo kislino. Več vojakov je bilo ranjenih. Nemško poročilo trdi, da so med aretiranci samo marksisti in Židje. Občina Plzenj bo morala plačati odškodnino ranjenim nemškim vojakom.

Francoska vlada je prepovedala koncert berlinske filharmonije, ki bi moral biti v začetku maja v Parizu.

V Luksemburgu praznujejo letos stoletnico ustanovitve svobodne luksemburške države. Vse prebivalstvo je pri proslavah posebno močno poudarilo svojo voljo za ohranitev luksemburške neodvisnosti.

Škodovi zavodi v Plznju so dobili od bolgarske vlade naročilo, da zgrade v Rusih veliko električno centralo.

Madžarski vladni list »Esti Ujsag« piše, da bo madžarski parlament razpuščen in da se bodo nove volitve izvedle na podlagi tajnega glasovanja. Treba počakati, če se bo to tudi v resnici zgodilo.

Predsednik Vzhod. Prusije Koch je zahteval od litovske gozdne industrije, da takoj dobavlja žagam v Memelu les, ker da je to Litva po zadnjem dogovoru o odstopu Klajpede Nemčiji dolžna. Litovski lesni industrialci so zaradi te zahteve zelo nejevoljni, ker vidijo v njej diktat. (Žage v Memelu danes stoje, ker nimajo lesa.)

Kitajci poročajo uradno, da so prebili japonsko fronto v Kiangsiju. Tudi pri Kantonu so dosegli Kitajci nove uspehe. Niso pa še mogli zavzeti mesta Kajfeng, ki ga še brani japonska garnizija. Že več dni se bijejo srditi boji v predmestjih tega mesta.

Kitajci so dosegli velik uspeh in zavzeli po daljših bojih mesto Nančang, ki je glavno mesto province Kiangsi. Kitajci so po dobri artiljerijski pripravi prebili japonsko fronto na 40 km dolgem odseku.

Štev. 4730/39.

Nabava

Državni rudnik Velenje razpisuje na dan 17. maja 1939. neposredno pismeno pogodbo za dobavo 12 zvračljivih vozičkov za rudnik Velenje in 12 isto za Obratno upravo Zabukovca. Ostali pogoji pri rudniku.

Državni rudnik v Velenju.

Od 29. aprila do 8. maja 1939
XVI. SALON AVTOMOBILOV
4. MAJA: TEKMOVANJE V ELEGANCI AVTOMOBILOV
Mednarodna turistično-kulinarična razstava
Vino
Ročni izdelki
Poljedelski stroji
Poletje in šport
ZAGREBAČKI ZBOR
7. MAJA: IV. MEDNARODNA RAZSTAVA PSOV
Tekmovanje »Dama in njen pes«
Na železnicah v Jugoslaviji od 24 IV. do 13. V. brezplačen povratek, v sosednih državah 25 do 50% popust, na jadranskih parobrodih višji razred za ceno nižjega. Nagrade posetnikom!

Stalni nemško-jugoslovanski odbor se sestane v Kölnu

Stalni nemško-jugoslovanski gospodarski odbor ima vsaj dvakrat na leto svoje redne seje in sicer enkrat v Jugoslaviji, drugič pa v Nemčiji. Namen teh sej je, da se določijo kontingenti ter tudi njih razdelitev. Nadalje skrbi odbor tudi za kontrolo nad izvrševanjem sprejetih določil glede blagovnega in plačilnega prometa. Prvotno je bilo določeno, da bo prvi sestanek odbora koncem aprila, sedaj pa je dan sestanka definitivno določen na 20. maja, in sicer v Kölnu. Na seji se bo predvsem razpravljalo o posledicah priključitve Češko-Moravske k Nemčiji ter o ureditvi novo nastalih razmer.

Padanje izvoza umetne svile iz Italije

Po letnem poročilu družbe »Snia Viscosa« je znašal lani njen čisti dobiček 56·6 proti 49·8 milijona lir predlani.

Proizvodnja umetnega sukanca se je zvišala od 826 na 890 milijonov kg. Proizvodnja umetne svile pa je padla od 540 na 448 milijonov kg. Italijanski izvoz umetne svile se je zmanjšal od 47 na 44·5 milijona kg.

Proizvodnja umetne svile se je v letu 1938. v primeri s prejšnjim letom znižala v Franciji od 30 na 28, v Nemčiji se je dvignila od 57 na 65, v Angliji je padla od 54 na 48, v Italiji od 48·5 na 46·5, na Japonskem od 150 na 95 in v USA od 146 na 117 milijonov kg.

Iz zadružnega registra

Razdružila se je in prešla v likvidacijo **Gospodarska zadruga mizarskih mojstrov v Ljubljani.** Likvidatorji: Dimitrije Lancoš, Ivan Praznik in Ivan Šemrl, vsi mizarski mojstri v Ljubljani.

Nadalje se je razdružila in prešla v likvidacijo **Zadruga za splošno mizarstvo** v Ljubljani. Likvidatorji: Franc Ložar, Sneberje, Ivan Mrzlikar, Glince, Ivan Podobnik, Sneberje.

Prva žebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici, r. z. z o. z. se glasi odslej: **»Plamen«, kovinarska zadruga z omejenim jamstvom.**

Razdružila se je in prešla v likvidacijo Produktivna zadruga knjigovezov in sorodnih strok v Ljubljani. Likvidatorji: Avg. Ogorevc, Franjo Vetrih, Ivan Dimnik, Maks Štrban, Slavko Dvoršak in Jakob Križaj.

Konkurzi - poravnave

Potrjuje se poravnava, ki jo je sklenil trgovec Alojzij Milavec v Planini pri Rakeku s svojimi upniki.

Naprodaj je rudnik črnega premoga najboljše kakovosti. — Poizvedbe pri **Kmetski posojilnici v Ljubljani.**

Čitajte »Trgovski list«!

STOCK BRANDY MEDICINAL D. D.
SLAVONSKA POŽEGA

Zunanja trgovina

Na Češko-Moravskem nameravajo povečati z lanom posejano površino od 3500 na 6000 ha. V ta namen bodo uvozili 100 vagonov lanenega semena. Cena za lan se bo zvišala ter bo enaka ceni rži plus 50% poviška. Za boljše kvalitete lanu bo določena še višja cena.

Grška vlada je prepovedala vsako prodajo ladij, tudi onih izpod 500 ton v tujino.

Poljska je kupila na Grškem tobaka za 210 milijonov drahem. Grčija bo za isti znesek kupila na Poljskem raznega blaga.

Poljski uvoz se je v marcu povečal od 95,3 na 115,6 milijona zlotov, izvoz pa od 109,4 na 117,0 milijona, da se je obseg vse trgovine zvišal od 204,7 na 232,6 milijona zlotov.

Indeks cen na debelo se je v Italiji dvignil v marcu od 97,2 na 97,6%. V primeri z lani se je dvignil za 4,1%.

Vse rezerve železne rude v Italiji se cenijo na nekaj nad 100 milijonov ton.

Švicarska družba »Nestle« je imela lani 20,4 milijona šv. fr. čistega dobička in bo izplačala 15% dividendo. Ta velik dobiček je dosegla družba s pomočjo izvrstne reklame, za katero je izdala milijonske zneske.

Proizvodnja surovega železa se je v Nemčiji povečala v marcu od 1,52 na 1,72 milijona ton ali za 13·2%.

Francoska vlada je razpustila več nemških organizacij v Alzaciji, ker so dobivale denar iz Nemčije in razvijale Franciji škodljivo propagando.

V London je prišla 40članska gospodarska delegacija iz Finske. Sodijo, da se bodo trgovinski odnošaji med obema državama znatno zvišali.

Največja jeklarna na svetu v Walesu je začela obratovati. Ustanovila jo je firma Richard Thomas & Co ter je veljala skoraj 5 milijard din. Razteza se na ozemlju 4 km² in more vsak teden proizvesti 10.000 ton jekla in 5000 ton kositra. Ker je ves obrat mehaniziran, je zaposlenih le 3700 delavcev, za 15.000 manj, kakor bi jih moralo biti, če ne bi bilo vse mehanizirano.

KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE
TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.
LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6
*
Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte, štrace, journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Sejmi

30. aprila: v Velikem Gabru.

1. maja: v Dolu pri Hrastniku, Šmarju pri Jelšah, Ormožu, Ljubnu, Muti, Podčetrtku. Veračah, Trbovljah, Velenju, Semiču, Kranju, Novem mestu, Boh. Bistrici, Tirni, Vidmu-Dobrepolju, Murski Soboti.

2. maja: v Ormožu, Ptuju, Dolnji Lendavi.

3. maja: v Celju, Trbovljah, Zidanem mostu.

4. maja: v Gornjem gradu, Slovenski Bistrici, Sv. Juriju pri Celju-trg, Črnomlju, Mokronogu, Domžalah, Kočevju, Krškem, Ložu, Litiji, Poljanah, Turnišču.

5. maja: v Mariboru, Marija Gradcu, Laškem, Št. Gotardu.

6. maja: v Brežicah, Celju, Trbovljah, Veržeju, Križevcih okraj M. S.

Radio Ljubljana

Sobota 29. aprila. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Srbski velikaši v Erdelju — 19.50: Pevski zbor praških učiteljev (plošče) — 20.00: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar) — 20.20: J. Vombergar: Muhasti Amor, vesela igra iz življenja Jaka Smodlaka in njegovih. Izvajajo čl. rad. igr. družine, vodi ing. Pengov — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja 30. aprila. 8.00: Kmečki trio — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 9.45: Verski govor (dr. Ignacij Lenček) — 10.00: Radijski orkester — 11.00: Rezervirano za prenos — 12.30: Plošče po željah — 13.00: Napovedi — 13.20: Brata Kosca igrata dve harmoniki, vmes plošče — 17.00: Setev in presajanje povrtnine in drugih kmetijskih sadežev (ing. Fr. Kotlovšek) — 17.30: Prenos iz Rakeka: Nastop mladinskega pevskega zbora — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Težnje Hrvatov na polju likovne umetnosti — 19.50: Zbogom zdaj, o april... Poslovilna beseda z godbo in petjem. Odgovori na dopise! Sodelujejo člani rad. igralske družine, plošče in drugi — 20.30: Koncert. Sodelujejo: gdč. Frlan Pavla, prof. M. Lipovšek in radijski orkester — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek 1. maja. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Radijski orkester — 14.00: Napovedi — 18.00: Zdravstvena ura: Božjast z ozirom na duševni svet (dr. Bogomir Magajna) — 18.20: Beethoven: Pomladna sonata v F-duru (plošče) — 18.40: Mesečni slovstveni pregled (prof. Fr. Vodnik) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Prenos šmarnic iz cerkve sv. Petra v Ljubljani — 20.30: Koncert operne glasbe. Sodelujejo: ga. Pavla Lovšetova, Robert Primožič, član opern. gledal. in radijski orkester. Dirigent D. M. Šijanec — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emona«.

Torek, 2. maja. 11.00: Šolska ura: Maj doma in v prirodi — dialog (Miroslav Zor) — 12.00: Pesmi in plesi iz Španije (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Veseli godci — 14.00: Napovedi — 18.00: Koncert radijskega orkestra — 18.40: Gledanje sveta z božjega vidika (Fr. Terseglav) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Deset minut zabave — 20.00: Pevski in instrumentalni koncert. Izvajata: Zbor Krakovo-Trnovo in radijski orkester — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Harmonika solo (Stanko August).

Sreda 3. maja. 12.00: Plošče po željah — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Salonski kvartet — 14.00: Napovedi — 18.00: Mladinska ura: Iz glasbene zgodovine (dr. Anton Dolinar) — 18.40: Umetnost Ptuja (dr. Fr. Stele) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Uvod v prenos — 20.00: Prenos iz opernega gledališča — v I. odmoru: Glasbeno predavanje (V. Ukmar) — v II. odmoru: Napovedi, poročila.

A. Šarabon
LJUBLJANA
Uvoz kolonijalne robe
Veletrgovina s špecerijo
Veleprazarna za kavo
Mlini za dišave
Glavna zaloga rudninskih vodá
Brzojavni naslov:
ŠARABON LJUBLJANA
Telefon št. 26-66
Ustanovljeno leta 1886

OSVIT D. D.
INDUSTRIJA KOVINASTIH, KEMIČNIH IN PIROTEHNIČNIH PROIZVODOV
Beograd
PISARNA: POENKAREOVA 28. TOVARNA: KRALJA ALEKSANDRA 435
TELEGRAMI: PIROMETAL BEOGRAD — TELEFON: 25-674 IN 24-874
Čekovni račun pri Poštni hranilnici št. 52.954
Izdeluje v prvorazredni kakovosti po najnižjih cenah:
jedilne pribore iz aluminija,
razne proizvode iz umetne smole (bakelita),
čudežne sveče (rakete) za božična drevesca,
zamaške za otročje puške,
„Amorces“ pokalice za otročje puške
v obliki konfetov in v zavitkih.

MODERNE
DOVRŠENE
Triumph
ŠTEDILNIKE
za
RESTORANE
KAVARNE
SANATORIJE
BOLNICE
INTERNATE
v vsaki velikosti in
za vsako vporabo
izdeluje

OSJEŠKA LIVARNA ŽELEZA IN TVORNICA STROJEV D. D.
• OSIJEK •

Najugodnejši nakup
Vseh vrst VOLNE, za ročna dela in strojno pletenje, BOMBAŽA, SVILE, NOGAVIC, ROKAVIC, PLETENIN, raznega PERILA itd.
Vam nudi v stalno veliki zalogi
tvrdka
KARL PRELOG, Ljubljana
ENGROS: Gosposka ul. 3

Manufakturna veletrgovina
F. Hrehorič
LJUBLJANA
Tyrševa cesta 28

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!
1—2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!
Zato vsaj doma pijte
RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

listega z rdečimi srci,
našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!

PROMETNA BANKA D. D.
V LJUBLJANI
STRITARJEVA ULICA 2
Telefon 21-49
Ugodni trgovski krediti
Eskompt menic — Nakazila
v inozemstvo
Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve
Obrestovanje vlog od 4% do 5%

Ustanovljeno 1850
Zaloga vseh vrst stekla, porcelana in keramike. Stavbno in umetno steklarstvo. Specialna zaloga in okvirjenje slik
JULIJ KLEIN
LJUBLJANA
Wolfova ulica štev. 4
Telefon 33-80

Izdajatelj »Konzorcij Trgovskega lista«, njegov predstavnik dr. Ivan Pless, urednik Aleksander Železnikar, tiska tiskarna »Merkur«, d. d., njen predstavnik Otmar Mihalek, vsi v Ljubljani.